

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)

16 päivänä marraskuuta 2000 *

Asiassa C-214/98,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään oikeudellisen yksikön virkamies
M. Condou-Durande, prosessiosoite Luxemburgissa c/o saman yksikön virka-
mies C. Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

kantajana,

vastaan

Helleenien tasavalta, asiamiehinään valtion oikeudellisen neuvoston oikeudelli-
nen apulaisneuvonantaja I. K. Chalkias ja ulkoasiainministeriön yhteisön
oikeutta koskevia asioita hoitavan oikeudellisen erityisosaston tarkastaja
N. Dafniou, prosessiosoite Luxemburgissa Kreikan suurlähetystö, 117 Val
Sainte-Croix,

vastaaajana,

* Oikeudenkäyntikieli: kreikka.

jossa kantaja vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin toteaa, että Helleenien tasavalta ei ole noudattanut EY:n perustamissopimuksen ja tuoreen lihan ja siipikarjanlihan terveystarkastusten ja -valvonnan rahoittamisesta annetun direktiivin 85/73/ETY muuttamisesta 22 päivänä joulukuuta 1993 annetun neuvoston direktiivin 93/118/EY (EYVL L 340, s. 15) ja erityisesti tämän direktiivin liitteessä olevan I luvun, 2 ja 5 kohdan mukaisia velvoitteitaan, koska

- se ei ole maininnut kavioläimiä ja hevoseläimiä niiden eläinten joukossa, joiden lihoihin sovelletaan direktiivissä 93/118/EY vahvistettuja maksuja

- se on vahvistanut eläinten teurastuksen yhteydessä tehtävistä terveystarkastuksista perittävät ja leikkuutoimiin liittyvät maksut 50 prosenttiin yhteisössä vahvistetuista kiinteistä maksuista perustelematta kuitenkaan tätä vähennystä direktiivin 93/118/EY liitteessä olevan I luvun säännösten mukaisesti ja

- se on vapauttanut siipikarjan tuoreen lihan leikkuuseen liittyvistä maksuista,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja C. Gulmann sekä tuomarit V. Skouris, J.-P. Puissochet, R. Schintgen (esittelevä tuomari) ja F. Macken,

julkisasiamies: J. Mischo,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon esittelevän tuomarin kertomuksen,

kuultuaan julkisasiamiehen 6.6.2000 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Euroopan yhteisöjen komissio on nostanut EY:n perustamissopimuksen 169 artiklan (josta on tullut EY 226 artikla) nojalla kanteen, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 10.6.1998 ja jossa yhteisöjen tuomioistuinta vaaditaan toteamaan, että Helleenien tasavalta ei ole noudattanut EY:n perustamissopimuksen ja tuoreen lihan ja siipikarjanlihan terveystarkastusten ja -valvonnan rahoittamisesta annetun direktiivin 85/73/ETY muuttamisesta 22 päivänä joulukuuta 1993 annetun neuvoston direktiivin 93/118/EY (EYVL L 340, s. 15) ja erityisesti tämän direktiivin liitteessä olevan I luvun 1, 2 ja 5 kohdan mukaisia velvoitteitaan, koska

— se ei ole maininnut kavioläimiä ja hevoseläimiä niiden eläinten joukossa, joiden lihoihin sovelletaan direktiivissä 93/118/EY vahvistettuja maksuja

— se on vahvistanut eläinten teurastuksen yhteydessä tehtävistä terveystarkastuksista perittävät ja leikkuutoimiin liittyvät maksut 50 prosenttiin yhtei-

sössä vahvistetuista kiinteistä maksuista perustelematta kuitenkaan tätä vähennystä direktiivin 93/118/EY liitteessä olevan I luvun säännösten mukaisesti ja

— se on vapauttanut siipikarjan tuoreen lihan leikkuuseen liittyvistä maksuista.

Sovellettava säännöstö

Direktiivi 93/118/EY

- 2 Kuten direktiivin 93/118/EY perustelukappaleista ilmenee, sen tarkoituksena on tiettyjen eläinlajien tuoreen lihan terveystarkastusten ja -valvonnan rahoittamisesta 29 päivänä tammikuuta 1985 annetun neuvoston direktiivin 85/73/ETY (EYVL L 32, s. 14) muuttaminen laajentamalla sen soveltamisalaa valvontajärjestelmän tehokkaan toiminnan varmistamiseksi ja kilpailun vääristymien välttämiseksi.
- 3 Tässä tarkoituksessa jäsenvaltioiden on direktiivin 85/73/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 93/118/ETY, 1 artiklan 1 kohdan nojalla kannettava yhteisön maksu tiettyjen eläinlajien tuoreen lihan terveystarkastuksista ja -valvonnasta aiheutuvista kuluista. Tämän säännöksen 2 kohdan mukaan maksut vahvistetaan siten, että ne peittävät toimivaltaiselle viranomaiselle aiheutuvat

palkkakulut, mukaan lukien sosiaalikulut ja ne hallinnolliset kustannukset, jotka toimivaltaiselle kansalliselle viranomaiselle aiheutuvat direktiivissä tarkoitettujen valvonnan ja tarkastusten täytäntöönpanemisesta.

- 4 Direktiivin 93/118/EY liitteessä olevassa I luvussa vahvistetaan terveyttä koskevista ongelmista yhteisön sisäisessä tuoreen lihan kaupassa 26 päivänä kesäkuuta 1964 annetussa neuvoston direktiivissä 64/433/ETY (EYVL 1964, 121, s. 2012) ja terveyttä koskevista ongelmista tuoreen siipikarjanlihan kaupassa 15 päivänä helmikuuta 1971 annetussa neuvoston direktiivissä 71/118/ETY (EYVL L 55, s. 23) tarkoitettuihin lihoihin sovellettavista maksuista ja niiden perimismenettelystä.

- 5 Tämän liitteessä olevan I luvun 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on kannettava teurastustoimiin liittyviä tarkastuskuluja varten, sanotun kuitenkin rajoittamatta 4 ja 5 alakohdan soveltamista:

— seuraavat kiinteät määrät:

a) naudanliha

— täysikasvuiset naudat: 4,75 ecua eläintä kohden,

— nuoret naudat: 2,5 ecua eläintä kohden;

b) kavioläimet ja hevoseläimet: 4,4 ecua eläintä kohden;

c) siat: 1,30 ecua eläintä kohden;

d) lampaan- ja vuohenliha: teuraspainon mukaan seuraavasti:

i) alle 12 kilogrammaa: 0,175 ecua eläintä kohden;

ii) 12—18 kilogrammaa: 0,35 ecua eläintä kohden;

iii) yli 18 kilogrammaa: 0,5 ecua eläintä kohden.

Ennen kuin alle 12 kilogramman painoisia karitsoja, vuohia ja porsaita koskevia tarkastussääntöjä tarkastellaan uudelleen ja viimeistään 31 päivänä joulukuuta 1995, jäsenvaltiot voivat kantaa teurastettujen eläinten tarkastuksessa tarkastuksen todellisia kustannuksia vastaavan maksun;

- e) 31 päivään joulukuuta 1995 asti direktiivissä 71/118/EY säädetyistä ante mortem -tarkastuksesta ja post mortem -tarkastuksesta kannettava vähimmäismaksu, joksi vahvistetaan

i) joko seuraavat kiinteät määrät:

- kanojen ja broilerin, muun nuoren lihotussiipikarjan, jonka paino on alle kaksi kilogrammaa, sekä tuotannosta poistettujen kanojen osalta: 0,01 ecua eläintä kohden,
- muun nuoren lihotussiipikarjan osalta, jonka teuraspaino on yli kaksi kilogrammaa: 0,02 ecua eläintä kohden,
- muun täysikasvuisen siipikarjan osalta, joka painaa yli viisi kilogrammaa: 0,04 ecua eläintä kohden;

ii) tai 0,03 ecua siipikarjaeläintä kohden, jos jäsenvaltio päättää olla jakamatta siipikarjaa luokkiin i) alakohdan mukaisesti.

— osuus:

- a) hallinnollisista kustannuksista, joka ei voi olla pienempi kuin 0,725 ecua tonnia kohden;

- b) jäämien tutkimuksesta; tämä osuus ei voi olla pienempi kuin 1,35 ecua tonnia kohden”.

- 6 Tässä liitteessä olevan I luvun 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Direktiivin 64/433/ETY 3 artiklan 1 kohdan B alakohdassa ja direktiivin 71/118/ETY 3 artiklan 1 kohdan B alakohdassa tarkoitettuihin leikkuutoimiin liittyvät valvonta ja tarkastukset on rahoitettava:

- a) joko lisäämällä 3 ecun kiinteä määrä leikkaamoon tulevaa lihatonnia kohden.

Tämä määrä lisätään 1 kohdassa tarkoitettuihin määriin;

- b) tai kantamalla tarkastuksen todelliset kustannukset työtuntien mukaan siten, että jokainen alkava tunti katsotaan työtunniksi.

Kun leikkuutoimet tehdään laitoksessa, josta liha saadaan, ensimmäisessä alakohdassa määrättyihin summiin tehdään enintään 55 prosentin vähennys.”

7 Samassa liitteessä olevan I luvun 5 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltiot, joiden palkkakustannukset, laitosten rakenne sekä eläinlääkäreiden ja tarkastajien välinen suhde eroaa 1 kohdassa ja 2 kohdan a) alakohtassa vahvistetuista kiinteiden määrien laskemiseen käytettävästä yhteisön keskiarvosta, voivat alentaa kiinteitä määriä niin paljon, että ne peittävät tarkastuksen todelliset kustannukset:

a) yleisesti silloin, kun elinkustannukset ja palkkakustannukset poikkeavat huomattavasti;

b) tietyn laitoksen osalta, kun seuraavat edellytykset täyttyvät:

— teurastusten päivittäisten vähimmäismäärien perusteella on voitava suunnitella asianmukaisen tarkastushenkilöstön käyttö,

— teurastettujen eläinten määrän on oltava vakaa siten, että eläin-toimitusten suunnittelun avulla mahdollistetaan tarkastushenkilöstön järkevä käyttö,

— laitoksen organisaation ja suunnittelun on oltava täsmällisiä ja teurastukset on suoritettava nopeasti, jotta tarkastushenkilöstöä voidaan käyttää parhaalla mahdollisella tavalla,

- tarkastushenkilöstölle ei saa muodostua odotusaikaa tai muuta tuotamatonta aikaa,

- on taattava teurastettaviksi tarkoitettujen eläinten iän, koon, painon ja terveyden mahdollisimman suuri yhdenmukaisuus.

Näiden poikkeusten soveltaminen ei missään tapauksessa voi johtaa alennuksiin, jotka ovat suurempia kuin 55 prosenttia 1 kohdassa esitetyistä määristä.”

- 8 Direktiivin 93/118/EY 3 artiklan 1 kohdan ensimmäisen ja kolmannen alakohdan mukaan jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 31.12.1993 liitteessä esitettyjen vaatimusten osalta ja ilmoitettava antamistaan säännöksistä viipymättä komissiolle.

Kreikan lainsäädäntö

- 9 Kreikassa direktiivi 93/118/EY pantiin täytäntöön presidentin asetuksella 34/94.

- 10 Tämän asetuksen 2 §:n 1 momentissa säädetään niiden lihojen luokista, joista maksut peritään, ja vastaavista määristä seuraavasti:

”a) naudanliha:

— täysikasvuiset eläimet: 2,25 ecua eläintä kohden

— vasikat: 1,25 ecua eläintä kohden

b) porsaas: 0,65 ecua eläintä kohden

c) lampaas ja vuohet:

— alle 12 kilogrammaa: 0,085 ecua eläintä kohden

— 12—18 kilogrammaa: 0,175 ecua eläintä kohden

— yli 18 kilogrammaa: 0,250 ecua eläintä kohden

d) siipikarja:

— alle 2 kilogrammaa: 0,005 ecua eläintä kohden

— yli 2 kilogrammaa: 0,01 ecua eläintä kohden

— yli 5 kilogrammaa: 0,02 ecua eläintä kohden.”

- 11 Asetuksen 3 §:n 1 momentissa säädetään, että se osa maksusta, jolla katetaan presidentin asetuksen 599/85 4 §:n 1 momentin B alakohdan ja presidentin asetuksen 959/81 1 §:n 1 momentin b alakohdassa tarkoitetut leikkuutoimiin liittyvä valvonta ja tarkastukset, vahvistetaan kiinteämääräisesti 1,5 ecun suuruiseksi luottomaksi leikattavaa, paloiteltavaksi tarkoitettua lihatonnia kohden.
- 12 Saman presidentin asetuksen 34/94 säännöksen 2 momentissa säädetään, että 1 momentissa tarkoitettu määrä lisätään 2 §:n 1 momentin a, b ja c alakohdassa tarkoitettuihin määriin.
- 13 Mainitun säännöksen 3 momentissa säädetään, että kun paloittelu tapahtuu siinä laitoksessa, josta liha on hankittu, 1 momentissa tarkoitetuista määristä vähennetään 50 prosenttia.

Oikeudenkäyntiä edeltävä menettely

- 14 Komissio katsoi, että presidentin asetus 34/94 ei täytä tiettyjä direktiivin 93/118/EY liitteen mukaisia vaatimuksia, koska toisin kuin mainitun liitteessä olevan I luvun 1, 2 ja 5 kohdassa, asetuksessa ei mainita hevoseläimiä ja kavioläimiä, siinä säädetään kaikissa tapauksissa 50 prosentin vähennys yhteisön maksuista, Kreikan viranomaiset eivät ole ilmoittaneet komissiolle niitä tietoja, joihin tällaiseen vähennykseen johtanut laskelma perustui, ja siinä vapautetaan siipikarja tuoreen lihan leikkuuseen liittyvästä maksusta. Tämän vuoksi komissio kehotti 14.9.1995 päivätyllä virallisella huomautuksella Kreikan tasavaltaa esittämään huomautuksensa kahden kuukauden määräajassa.
- 15 Kreikan viranomaiset eivät vastanneet komission viralliseen huomautukseen.
- 16 Tämän vuoksi komissio lähetti Kreikan tasavallalle 19.8.1997 päivätyyn perustellun lausunnon, jossa se kehotti tätä toteuttamaan direktiivin 93/118/EY liitteessä olevan I luvun 1, 2 ja 5 kohdan noudattamisen edellyttämät toimenpiteet.
- 17 Koska Kreikan viranomaiset eivät noudattaneet tätä perusteltua lausuntoa, komissio nosti nyt käsiteltävänä olevan kanteen.

Komission kanne

18 Komissio esittää kanteensa tueksi kolme väitettä, jotka perustuvat seuraaviin seikkoihin:

- direktiivin 93/118/EY liitteessä olevan I luvun 1 kohdan 1 alakohdan b alakohdan täytäntöönpano on laiminlyöty, koska niiden eläinten joukossa, joiden lihoihin tässä direktiivissä säädettyjä maksuja sovelletaan, ei mainita kavioläimiä ja hevoseläimiä
- mainitun liitteessä olevan I luvun 1, 2 ja 5 kohdan säännökset on pantu virheellisesti täytäntöön, koska kreikkalaisessa säännöstössä teurastuksen yhteydessä toteutettavien terveystarkastusten yhteydessä perittävät maksut sekä tuoreen lihan leikkuutoimiin liittyvät maksut on vahvistettu 50 prosenttiin yhteisön kiinteistä määristä ilman, että tätä vähennystä olisi kuitenkaan perusteltu direktiivin 93/118/EY vaatimusten mukaisesti, ja
- mainitun direktiivin liitteessä olevan I luvun 1 kohdan ensimmäisen alakohdan e alakohdan ja 2 alakohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan täytäntöönpano on laiminlyöty, koska kreikkalaisessa säännöstössä ei mainita siipikarjaa tuoreen lihan leikkuutoimiin liittyvien maksujen soveltamisen yhteydessä.

Väite, jonka mukaan kavioeläimiä ja hevoseläimiä ei mainita direktiivin 93/118/EY soveltamisen kannalta

- 19 Komissio väittää, että kreikkalaisella säännöstöllä ei ole pantu täydellisesti täytäntöön direktiiviä 93/118/EY, koska siinä ei mainita kavioeläimiä ja hevoseläimiä niiden eläinten joukossa, joiden lihoihin sovelletaan niitä mainitussa direktiivissä tarkoitettuja maksuja, jotka kansallisten viranomaisten on perittävä terveystarkastuksista ja valvonnasta, vaikka nämä eläimet nimenomaisesti mainitaan direktiivin liitteessä olevan I luvun 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa.
- 20 Kiistämättä sitä, että Kreikan lainsäädännössä on tällainen aukko, Kreikan hallitus vastaa, että kavioeläinten ja hevoseläinten sisällyttäminen kansalliseen säännöstöön, jolla direktiivi 93/118/EY pannaan täytäntöön, ei ole tarpeen, koska Kreikassa ei ole ainuttakaan teurastamoja, joilla olisi lupa näiden eläinten teurastuksia varten. Näin ollen kavioeläimiä ja hevoseläimiä ei tosiasiallisesti voida teurastaa tässä jäsenvaltiossa, joten sillä, että näitä eläimiä ei ole mainittu asetuksessa, ei ole minkäänlaisia oikeudellisia seuraamuksia.
- 21 Kreikan hallitus lisää, että direktiivin 85/73/ETY muuttamisesta ja kodifioinnista elävien eläinten ja tiettyjen eläintuotteiden eläinlääkärintarkastusten ja -valvonnan rahoittamisen varmistamiseksi sekä direktiivien 90/675/ETY ja 91/496/ETY muuttamisesta 26 päivänä kesäkuuta 1996 annettu neuvoston direktiivi 96/43/EY (EYVL L 162, s. 1) pannaan täytäntöön joka tapauksessa aivan lähitulevaisuudessa, ja sen vuoksi ollaan vahvistamassa presidentin asetusta, jossa nimenomaisesti mainitaan kavioeläimet ja hevoseläimet.
- 22 Jotta voitaisiin lausua siitä, onko komission väite perusteltu, on heti alkuun otettava huomioon yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntö, jonka mukaan se seikka, että jossakin tietyssä jäsenvaltiossa ei harjoiteta tiettyä, direktiivissä mainittua toimintaa, ei vapauta tätä jäsenvaltiota velvollisuudesta antaa lait tai

asetukset tämän direktiivin säännösten riittävän täytäntöönpanon varmistamiseksi (ks. vastaavasti asia C-339/87, komissio v. Alankomaat, tuomio 15.3.1990, Kok. 1990, s. I-851, 22 kohta).

- 23 Edellä mainitun asiassa komissio vastaan Alankomaat annetun tuomion 22 ja 25 kohdassa yhteisöjen tuomioistuin on katsonut, että oikeusvarmuuden periaate edellyttää, että jäsenvaltiot toistavat ne direktiivin säännökset, jotka ovat pakottavia oikeussäännöksiä, ja tätä edellyttää myös sen seikan varmistamisen välttämättömyys, että direktiivejä sovelletaan täysimääräisesti, eikä vain tosiasiallisesti vaan myös oikeudellisesti.
- 24 Kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 22 ja 23 kohdassa, tämä oikeuskäytäntö on täysin sovellettavissa nyt käsiteltävänä olevaan asiaan.
- 25 Kreikan hallitus, joka ei ole millään tavoin osoittanut, että Kreikan alueella ei missään tapauksessa voitaisi toteuttaa kavioläinten tai hevoseläinten teurastuksia, on käsiteltävänä olevassa tapauksessa vain vedonnut tiettyä hetkenä vallitsevaan tosiasialliseen tilanteeseen, mutta ei ole poissuljettua, että tilanne voi myöhemmin muuttua. Tältä osin presidentin asetuksen 410/94 — jonka Kreikan hallitus on esittänyt vastinekirjelmänsä liitteessä — 1 §:n 4 momentissa säädetään sitä paitsi nimenomaisesti mahdollisuudesta kavioläinten ja hevoseläinten teurastamislupaun.
- 26 Näin ollen komissio on oikeassa väittäessään, että Kreikan tasavallan on käsiteltävänä olevassa tapauksessa mainittava kansallisessa säännöstössään nimenomaisesti kavioläimet ja hevoseläimet direktiivin 93/118/EY nojalla säädettävien maksujen soveltamiseksi.
- 27 Kysymyksessä olevalla jäsenvaltiolla on tällainen velvollisuus paitsi sen vuoksi, että se voisi estää muutokset siinä tiettyä hetkenä vallitsevassa, pelkästään tosiasiallisessa tilanteessa, johon se on vedonnut puolustuksessaan, myös etenkin

sen vuoksi, että se voi antaa riittävän täsmällisiä, selviä ja yksiselitteisiä lakeja tai asetuksia, jotta se varmistaa oikeudellisesti kaikissa olosuhteissa direktiivin 93/118/EY täysimääräisen soveltamisen ja mahdollistaa sen, että yksityiset voivat saada niiden perusteella selville oikeutensa ja velvollisuutensa.

- 28 Tämän tuomion 22—27 kohdassa esitetyn nojalla komission ensimmäinen väite on perusteltu.

Väite, jonka mukaan maksut on perusteettomasti vahvistettu 50 prosenttiin yhteisön kiinteistä maksuista

- 29 Komissio väittää, että presidentin asetuksessa 34/94 ei ole otettu huomioon direktiivin 93/118/EY liitteessä olevan I luvun 1, 2 ja 5 kohtaa, koska siinä on vahvistettu eläinten teurastuksen yhteydessä tehtävistä terveystarkastuksista ja valvonnasta perittävät maksut sekä tuoreen lihan leikkuutoimien yhteydessä perittävät maksut 50 prosenttiin mainitussa liitteessä säädetyistä yhteisön kiinteistä maksuista ilman, että Kreikan tasavalta olisi kuitenkaan perustellut tätä vähennystä tai ilmoittanut komissiolle niitä konkreettisia seikkoja, joihin tällainen vähennys perustuu.
- 30 Kreikan hallitus toteaa vastauksenaan tähän väitteeseen, että direktiivin 93/118/EY liitteessä olevan I luvun 5 kohdan mukaan jäsenvaltiot voivat poiketa tässä liitteessä yhteisön tasoon vahvistetuista määristä, mutta ne eivät kuitenkaan voi määrätä alennuksia, jotka ovat suurempia kuin 55 prosenttia näistä määristä. Kreikan hallituksen mukaan käsiteltävänä olevassa tapauksessa tätä vaatimusta on moitteettomasti noudatettu. Mainitussa direktiivissä ei myöskään aseteta jäsenvaltioille velvollisuutta ilmoittaa komissiolle tietoja, joihin maksujen määrän alennus perustuu. Joka tapauksessa on tunnettua, että Kreikassa elinkustannukset ja palkkakustannukset eroavat huomattavasti yhteisön keskiarvosta ja niitä koskevat merkitykselliset tiedot ovat komission yksiköiden helposti saatavissa.

- 31 On kiistatonta, että presidentin asetuksessa 34/94 direktiivin 93/118/EY nojalla perittävien maksujen määrä on vahvistettu 50 prosenttiin yhteisön kiinteistä määristä.
- 32 Tältä osin direktiivin 93/118/EY liitteessä olevan I luvun 5 kohdassa säädetään, että jäsenvaltiot, joiden palkkakustannukset poikkeavat huomattavasti yhteisön kiinteiden määrien laskemiseen käytettävästä yhteisön keskiarvosta, voivat alentaa niitä niin paljon, että ne peittävät tarkastuksen todelliset kustannukset, mutta alennus ei kuitenkaan saa olla suurempi kuin 55 prosenttia kiinteistä määristä.
- 33 Käsiteltävänä olevassa tapauksessa komissio ei väitä, että Kreikan viranomaisten käyttämä alennus ylittäisi tämän rajan, mutta se arvostelee näitä siitä, että ne eivät ole ilmoittaneet komissiolle täsmällisiä tietoja, joiden perusteella alennus on tehty.
- 34 Tässä yhteydessä komissio perustaa kantansa etenkin direktiivin 85/73/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 93/118/EY, 2 artiklan 5 kohtaan sekä viimeksi mainitun direktiivin liitteessä olevan I luvun 1, 2 ja 5 kohtaan sekä EY:n perustamissopimuksen 5 artiklaan (josta on tullut EY 10 artikla).
- 35 Viimeksi mainitun perustamissopimuksen määräyksen osalta on ensiksikin riittävää todeta, että komissio on vedonnut siihen ensimmäistä kertaa vastauskirjelmässään ja että komission argumentaatio tältä osin on erityisen ylimalkaista. Koska komissio ei ole vedonnut eksplisiittisesti perustamissopimuksen 5 artiklaan oikeudenkäyntiä edeltävän vaiheen aikana eikä kanteensa johtopäätöksissä, on väite, joka perustuu siihen, että tätä määräystä ei ole noudatettu, jätettävä käsittelemättä, koska Kreikan hallitus ei ole voinut tehokkaasti puolustautua tätä komission väitettä vastaan.

36 On todettava, että direktiivin 93/118/EY liitteessä olevaan I lukuun ei sisälly säännöstä, jossa asetettaisiin jäsenvaltioille velvollisuus ilmoittaa komissiolle ne tiedot, joiden perusteella maksuja on alennettu yhteisön tasosta.

37 Direktiivin 85/73/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 93/118/EY, 2 artiklan 5 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle ensimmäisen kerran kaksi vuotta uuden järjestelmän käyttöönoton jälkeen ja myöhemmin komission pyynnöstä tiedot näiden maksujen jakamisesta ja käytöstä, ja jäsenvaltioiden on kyettävä perustelemaan laskutapansa.”

38 Kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 37—39 kohdassa, tämän säännöksen sanamuodosta seuraa, että vaikka jäsenvaltioilla on velvollisuus kaksi vuotta direktiivin 93/118/EY toteuttamisen jälkeen ilmoittaa komissiolle direktiivissä säädettyjen maksujen jakamisesta ja käytöstä, ne eivät kuitenkaan ole velvollisia perustelemaan sitä kansallisen säännösten mukaista laskutapaa, jota ne käyttävät näiden maksujen tason laskemiseen, ellei komissio ennakolta ole näitä tietoja pyytänyt.

39 Direktiivin 85/73/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 93/118/EY, 8 artiklan 1 kohdan mukaan Kreikka saa poiketa tässä direktiivissä säädetystä periaatteista säännöksen mukaisissa tilanteissa, ja siinä säädetään nimenomaisesti myös, että Kreikan viranomaisien on annettava komissiolle poikkeuksia koskevia tietoja ja tietoihin ”on liitettävä tarvittavat perustelut”, mutta mainitun direktiivin 2 artiklan 5 kohdassa jäsenvaltioille ei kuitenkaan aseteta tällaista velvollisuutta, vaan siinä ainoastaan todetaan, että näiden on ”kyettävä perustelemaan” laskutapansa.

- 40 Tästä seuraa, että väite siitä, että tätä säännöstä ei ole noudatettu, voitaisiin hyväksyä vain, jos olisi osoitettu, että Kreikan tasavalta ei olisi noudattanut komission ennakolta esittämää pyyntöä sellaisten täsmällisten tietojen ilmoittamisesta, joiden perusteella jäsenvaltiossa on säädetty alennetuista maksuista.
- 41 Tältä osin komissio kuitenkin vain väittää vastauskirjelmässään, että se oli useaan otteeseen pyytänyt Kreikan hallitusta ilmoittamaan ne seikat, joiden perusteella maksuja oli alennettu, mutta se ei ollut saanut vastausta.
- 42 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan perustamissopimuksen 169 artiklan mukaisessa jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisestä koskevassa menettelyssä komission on näytettävä toteen väitteensä jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisestä, eikä se tällöin voi nojautua minkäänlaisiin olettamuksiin (ks. erityisesti asia C-217/97, komissio v. Saksa, tuomio 9.9.1999, Kok. 1999, s. I-5087, 22 kohta).
- 43 Koska komissio ei ole nyt käsiteltävänä olevassa tapauksessa toimittanut yhteisöjen tuomioistuimelle minkäänlaista täsmennystä esimerkiksi niiden päivämäärien osalta, jolloin se on väittänyt osoittaneensa mainitut pyynnot Kreikan tasavallalle, ei voida katsoa, että se olisi osoittanut yksityiskohtaisesti, että se olisi pyytänyt ennen oikeudenkäyntiä edeltävän vaiheen alkamista konkreettisia tietoja, joilla asianomainen jäsenvaltio olisi voinut perustella tekemänsä maksujen määrän alennukset, ja että tämän vuoksi Kreikan viranomaisten vaikeneminen tässä suhteessa olisi tällaisesta nimenomaisesta ennakolta esitetystä pyynnöstä johtuvan velvollisuuden laiminlyönti. Väitetyn yhteisön oikeuden loukkauksen on välttämättä edellyttävä virallista huomautusta.
- 44 Komission toinen väite on näin ollen hylättävä.

Väite, jonka mukaan siipikarjaa ei ole mainittu tuoreen lihan leikkuuseen liittyvien maksujen yhteydessä

- 45 Komission mukaan presidentin asetuksessa 34/94 ja erityisesti sen 3 §:n 2 momentissa ei mainita siipikarjaa tuoreen lihan leikkuutoimiin liittyvien maksujen kannalta. Tämä ei ole direktiivin 93/118/EY säännösten mukainen tilanne, koska direktiivin liitteessä olevan I luvun 1 kohdan ensimmäisen alakohdan e alakohdasta ja 2 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdasta seuraa, että muun muassa siipikarjasta on kannettava leikkuutoimiin liittyvät maksut, jotka lisätään sen maksun määrään, jota kannetaan kysymyksessä olevien eläinten teurastustoimiin liittyvistä terveystarkastuksista.
- 46 Kreikan hallituksen mukaan tämä väite ei ole perusteltu kahdesta syystä. Ensiksikin presidentin asetuksen 34/94 3 §:n 1 momentissa viitataan presidentin asetuksiin 959/81 ja 599/85, jotka on tällä välin korvattu presidentin asetuksilla 4109/94 ja 291/96, joissa mainitaan siipikarja niiden eläinten joukossa, joiden lihoihin leikkuutoimiin liittyviä maksuja sovelletaan direktiivin 93/118/EY mukaisesti. Toiseksi Kreikassa noudatettu viranomaiskäytäntö on täysin voimassa olevan kansallisen säännösten mukaista, ja tämän vuoksi kysymyksessä olevan direktiivin mukaista, kun otetaan huomioon, että koko Kreikan alueella siipikarjan lihan leikkuutoimista tosiasiallisesti peritään maksut.
- 47 Tältä osin on ensiksikin todettava, että kuten jo direktiivin 93/118/EY nimestä ilmenee, sitä sovelletaan siipikarjan lihaan.
- 48 Erityisesti leikkuutoimiin liittyvien maksujen osalta sitä sovelletaan paitsi naudan-, sian-, lampaan- ja vuohenlihaan sekä kavioläinten ja hevoseläinten lihaan, myös siipikarjan lihaan, kuten ilmenee direktiivin 93/118/EY liitteessä olevan

I luvun 1 kohdan ensimmäisen alakohdan e kohdasta ja 2 kohdan ensimmäisen alakohdan a kohdasta.

- 49 Toiseksi on huomattava, että yhteisöjen tuomioistuin on sinänsä katsonut, että direktiivin täytäntöönpano ei välttämättä edellytä sen säännöstekstin muodollista toistamista nimenomaisessa yksittäisessä lain tai asetuksen säännöksessä, vaan täytäntöönpano voi tyydyttävästi perustua jo yleiseen oikeustilaan, jos tällä tehokkaasti taataan direktiivin täysimääräinen soveltaminen tavalla, joka on riittävän selvä ja täsmällinen (ks. erityisesti em. asia komissio v. Saksa, tuomion 31 kohta).
- 50 Oikeuskäytännössä kuitenkin edellytetään, että oikeudellinen tilanne on riittävän täsmällinen ja selvä, jotta ne, joiden eduista on kysymys, pystyvät täysimääräisesti selvittämään oikeutensa ja velvollisuutensa (ks. erityisesti em. asia komissio v. Saksa, tuomion 32 kohta).
- 51 Direktiivin 93/118/EY liitteessä olevan I luvun 1 kohdan ensimmäisen alakohdan e alakohdassa ja 2 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdassa asetetaan jäsenvaltioille velvollisuus periä yhteisön maksu muun muassa siipikarjan tuoreen lihan leikkuutoimista sekä lisätä tämän maksun määrä kyseessä olevien eläinten teurastuksen yhteydessä toteutettavista terveystarkastuksista perittävään maksuun. Säännöksessä siis asetetaan jäsenvaltioille velvollisuus saavuttaa täsmällisesti määriteltä lopputulos, ja siinä säädellään suoraan yksityisten oikeussubjektien oikeudellista asemaa.
- 52 On todettava samoin kuin julkisasiamies ratkaisuehdotuksensa 52—55 kohdassa, että velvollisuutta periä siipikarjan lihasta leikkuutoimiin liittyvä maksu ei ole Kreikassa säädetty riittävän selvästi, täsmällisesti ja yksityiselitteisesti, jotta

oikeusvarmuus olisi turvattu ja jotta asianomaiset elinkeinonharjoittajat voisivat saada niiden perusteella selville kaikki oikeutensa ja velvollisuutensa.

53 Vaikka katsottaisiin Kreikan hallituksen tavoin, että presidentin asetuksen 34/94 3 §:n 1 momentissa säädetään riittävän selvästi siipikarjan lihan leikkuutoimista perittävästä maksusta, saman pykälän 2 momentissa säädetään kuitenkin ai-noastaan, että tämän maksun määrä lisätään nautojen, sikojen, lampaiden ja vuohien teurastuksen yhteydessä toteutettavista terveystarkastuksista perittävään maksuun. Tässä viimeisessä säännöksessä ei siis viitata nimenomaisesti siipi-karjaan, joten on vaarana, että sekä viranomaiset, joiden tehtävänä on soveltaa direktiivin 93/118/EY säännöksiä, että asianomaiset elinkeinonharjoittajat tul-kitsevat presidentin asetusta 34/94 siten, että toisin kuin muita lihaluokkia kos-kevat leikkuutoimet, siipikarjan leikkuutoimet eivät anna aiheutta sellaisen maksun perimiseen, jonka määrä lisätään tämän direktiivin nojalla kannettavien muiden maksujen määrään.

54 Näin ollen Kreikan säännöstö, jonka tarkoituksena on direktiivin 93/118/EY täytäntöönpano, aiheuttaa asianomaisille oikeussubjekteille epävarmuutta siitä, mikä on tuoreen lihan leikkuutoimiin liittyvän yhteisön maksun soveltamisala, eikä säännöstö tämän epäselvyyden vuoksi täytä mainitun direktiivin selvän, täsmällisen ja yksiselitteisen täytäntöönpanon velvoitetta — erityisesti koska teurastustoimiin liittyvistä terveystarkastuksista perittävien maksujen osalta presidentin asetusta 34/94 sovelletaan erotuksetta naudan-, sian-, lampaan- ja vuohenlihaan sekä siipikarjan lihaan.

55 Sen Kreikan hallituksen väitteen osalta, jonka mukaan siipikarjan lihan leik-kuutoimista tosiasiallisesti peritään maksu, on riittävää todeta, että tämä väite ei horjuta komission toteamusta siitä, että presidentin asetuksen 34/94 säännökset

eivät ole riittävän selviä, täsmällisiä ja yksiselitteisiä, jotta voitaisiin katsoa, että direktiivi 93/118/EY on moitteettomasti pantu niillä täytäntöön.

- 56 Yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan pelkkää helposti muutettavissa olevaa hallinnollista käytäntöä, vaikka se olisikin direktiivin säännösten mukaista, ei voida pitää niiden velvoitteiden pätevänä täytäntöönpanona, joita EY:n perustamissopimuksen 189 artiklassa (josta on tullut EY 249 artikla) on asetettu niille jäsenvaltioille, joille direktiivi on osoitettu (ks. erityisesti em. asia komissio v. Alankomaat, tuomion 29 kohta ja asia C-221/94, komissio v. Luxemburg, tuomio 7.11.1996, Kok. 1996, s. I-5669, 22 kohta).
- 57 Komission kolmas väite on näin ollen hyväksyttävä.
- 58 Edellä esitetyn perusteella on todettava, että Helleenien tasavalta ei ole noudattanut sille direktiivin 93/118/EY 3 artiklan 1 kohdan ensimmäisen ja kolmannen alakohdan eikä tämän direktiivin liitteessä olevan I luvun 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b ja e alakohdan sekä 2 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan mukaisia velvollisuuksiaan, koska

— se ei ole maininnut kavioläimiä ja hevoseläimiä niiden eläinten joukossa, joiden lihoihin sovelletaan direktiivissä 93/18/EY vahvistettuja maksuja ja

— se ei ole nimenomaisesti maininnut siipikarjaa sovellettaessa mainitussa direktiivissä vahvistettua tuoreen lihan leikkuutoimiin liittyvää maksua.

59 Kanne on hylättävä muilta osin.

Oikeudenkäyntikulut

60 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio ei ole vaatinut oikeudenkäyntikulujensa korvaamista, kumpikin osapuoli vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

- 1) Helleenien tasavalta ei ole noudattanut tuoreen lihan ja siipikarjanlihan terveystarkastusten ja -valvonnan rahoittamisesta annetun direktiivin 85/73/ETY muuttamisesta 22 päivänä joulukuuta 1993 annetun neuvoston direk-

tiivin 93/118/EY 3 artiklan 1 kohdan ensimmäisen ja kolmannen alakohdan ja tämän direktiivin liitteessä olevan I luvun 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b ja e alakohdan sekä 2 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan mukaisia velvoitteitaan, koska

- se ei ole maininnut kavioläimiä ja hevoseläimiä niiden eläinten joukossa, joiden lihoihin sovelletaan direktiivissä 93/118/EY vahvistettuja maksuja ja
- se ei ole nimenomaisesti maininnut siipikarjaa sovellettaessa mainitussa direktiivissä vahvistettua tuoreen lihan leikkuutoimiin liittyvää maksua.

2) Kanne hylätään muilta osin.

3) Euroopan yhteisöjen komissio ja Helleenien tasavalta vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Gulmann

Skouris

Puissochet

Schintgen

Macken

Julistettiin Luxemburgissa 16 päivänä marraskuuta 2000.

R. Grass

C. Gulmann

kirjaaja

kuudennen jaoston puheenjohtaja